

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. B.**
Filozofická fakulta, Ústav bohemistiky
Datum odevzdání posudku: **17. 6. 2013**

Jméno: **Václav KUNEŠ**

Obor: **Učitelství ČJL a dějepisu**
Oponent diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Názvy ulic ve Volyni

Václav Kuneš ve své rozsáhlé diplomové práci navazuje na svá předchozí bádání týkající se onomastiky (viz jeho bakalářská a seminární práce, o kterých se zde zmiňuje). Patrný je zde i jeho osobní vztah k městu Volyně. Autor vychází jak z prací renomovaných onomastiků (Olivová-Nezbedová, Šrámek, David apod.), tak i z urbanonymických prací svých kolegyň (Balínková, Mikulicová, Nýdlová). Dosavadní teoretické a metodologické poznatky však nepřijímá automaticky. Naopak přistupuje k nim kriticky (např. termín urbanonymum – s. 19) a vhodně je aplikuje na specifický materiál spjatý s uličním názvoslovím města Volyně. Ten mu svým rozsahem – na rozdíl od jeho kolegyň, které se zabývaly většími celky (Týnem nad Vltavou, Příbramí, Českými Budějovicemi) – umožnil analyzovat daná urbanonyma do větší hloubky. Zvláště pozitivně hodnotím zohlednění lidových pojmenování ulic (např. *V Židovnech*) a také fakt, že klasifikaci jednotlivých pojmenování zbytečně neatomizuje. Práci nechybí ani strukturní třídění názvů ulic.

Přehlednou strukturu předložené práce vhodně doplňuje kromě historického přehledu dané obce i urbanistický vývoj Volyně, díky němuž čtenář snadno pochopí motivaci vzniku konkrétního názvu. O důkladném autorově poznání dané oblasti svědčí také obrazová, materiálová příloha a obsáhlý seznam zdrojů (včetně např. Plánu svozu popele Kuka vozem ve Volyni z 50. let – s. 157). Důležitým pramenem vedle obšírného množství archivních dokumentů je pro Kuneše rovněž lokální „onomastická“ paměť, kterou autor zmiňuje také v případě lidové etymologie některých názvů.

Ve své práci se diplomant zaměřuje na podstatný honorifikační motiv. Součástí textu je právě srovnání honorifikačního a nehonorifikačního pojmenování (viz též přehledné tabulky). Kuneš se zmiňuje o nárůstu tohoto typu uličního názvosloví mezi léty 1918 a 1939 (61,5% – s. 62). Výraznou – mj. kvantitativní – změnu pak podle autora přinesl rok 1946 (s. 71, 91). Překvapujícím zjištěním je menší čestnost honorifikačních urbanonym v období Protektorátu Čechy a Morava a zároveň absence pojmenování některé z ulic či náměstí po představiteli národního socialismu. Autor tento fakt vysvětluje periferním postavením Volyně (s. 69). (Není možným vysvětlením i absence ideologické horlivosti místních představitelů?)

Práci považuji za výtečnou a v souladu s Kunešovými závěrečnými slovy se domnívám, že výrazně přispěla k poznání místního uličního názvosloví. Neodpustím si však několik formálních připomínek a také několik věcných dotazů, které snad přispějí k dopracování kvalitního textu.

Autor bohužel nedokázal udržet jednotnou vyprávěcí formu a střídá ich-formu s podobou plurálovou (např. JÁ – v úvodu a dále na s. 21, 96, 134, 135 x MY – s. 19, 21, 43, 83, 89, 134). Přestože je text napsán přehledným a čtivým výkladovým stylem, v práci se zřídka, ale přece vyskytují formulační nedostatky (spojka *protože* na začátku věty – s. 14; [*d*]iplomová práce se věnovala – s. 134). Ke zvážení jsou některé případy odporovacího poměru, který si autor velmi oblíbil a rád ho užívá (např. dvakrát v rychlém sledu *avšak* – s.

116). Je otázkou, zda se jedná se vždy skutečně o poměr odporovací. (Viz např. na s. 103: *Klement Gottwald (1896–1953) se vyučil truhlářem, avšak roku 1921 vstoupil do KSČ a v roce 1929 byl zvolen jejím generálním tajemníkem.*) Je věta na s. 109: *Názvy ulic, v nichž se neuplatnila honorifikace, tvořily 46,3% souboru, avšak mezi nově udělenými jmény měly převahu (v poměru 10:7). úplná?* Problematická je rovněž formulace: *Věhlasným volyňským rodákem se **naopak** stal Josef Kaizl...* (s. 39 – zvýraznil ŠB). O Rudolfu Šrámkovi se autor zmiňuje jako o profesorovi (s. 17), ale další vědci jsou již zmíněni bez titulu.

Na závěr si dovoluji několik dotazů. Nedomnívá se autor, že by měl v přehledných tabulkách zohlednit „lidové názvosloví“ jako zvláštní typ, a to i vzhledem k metodologickým těžkostem (leckdy se totiž takový název stává pojmenováním oficiálním)? Z letmé analýzy totiž vyplývá jeho nehonoričkáční charakter, nebo dokonce tíhnutí k dehonoričkáci – např. *Masaryková* (s. 28). Opačným jevem by mohlo být záhadné oficiální honoričkáční pojmenování *Vodičkova ulice* podle p. Vodičky, jehož existence však není doložena (s. 49–50). Nevyskytuje se mezi lidovými názvy rovněž podoba *Vodičková*? Do jaké míry je honoričkáční pojmenování ulic místními obyvateli obecně přijatým názvoslovím? V souvislosti s lidovými urbanonymy mi není jasné, proč autor píše pojmenování *park, na parku* s malým písmenem?

Nelze ulici *Na Výsluní* klasifikovat spíše podle reklamního názvu, tedy podle funkce, než podle polohy ulice (s. 114, 118)? Ulice *M. A. Píši* by mohla být zařazena do kategorie *osobnost spojená s Volyní*, ale také jako *osobnost známá z literárního a kulturního života*? Kuneš nikde neuvádí důvody, které ho k danému třídění vedly (s. 98–99, 110). Podobně – vzhledem k blízké Šumavě a Štěkni – je dvojznačné řazení – *Klostermannovy ulice* (s. 78, 92).

Diplomant prokázal schopnost bohatý materiál vhodně roztřídit, zanalyzovat a nabídnout vlastní syntézu (viz shrnutí jednotlivých kapitol a samotný závěr). Cenné jsou podle mého názoru zvláště srovnání s jinými městy (např. Prahou, Českými Budějovicemi) a přihlídnutí k lidovému názvosloví, které by mohl autor v budoucnu ještě dopracovat. Práci rád doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 17. června 2013

Stupeň klasifikace:	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl

*) Nehodící se škrtněte